

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

17. marts 2022

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 121 (Alm. del) af 31. januar 2022 stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Spørgsmål

Vil ministeren redegøre for effekterne af at fjerne børnechecken, og i stedet lade forældre benytte deres børns personfradrag, jf. svar på FIU alm del-spørgsmål 25 (2018-19, 1.samling)? Der bedes opgjort effekter i 2030 og 2035 på de offentlige finanser (umiddelbart provenu, provenu efter tilbageløb og provenu efter tilbageløb og adfærd) samt på arbejdsudbud og BNP.

Svar

Opgjort i 2022-niveau udgør børne- og ungedyldelsen 16.992 kr. årligt pr. barn i alderen 0-2 år, 13.452 kr. årligt pr. barn i alderen 3-6 år og 10.584 kr. årligt pr. barn i alderen 7-17 år. Ydelsen aftrappes med 2 pct. af den del af forældrenes indkomst, der overstiger 828.100 kr.¹

Der forventes udbetalt i alt ca. 15 mia. kr. i børne- og ungedyldelse i 2022. Satsene for børne- og ungedyldelsen reguleres årligt svarende til udviklingen i forbrugerprisindekset i året 2 år forud for det kalenderår, hvor ydelsen udbetales. Prisregulering indebærer isoleret set, at udgiften til børne- og ungedyldelsen vurderes at falde til ca. 13,5 mia. kr. i 2030 og ca. 12,7 mia. kr. i 2035, når den opgøres i 2022-niveau.

En afskaffelse af børne- og ungedyldelsen skønnes at bidrage til en stigning i arbejdsudbuddet svarende til 4.330 fuldtidspersoner i 2030 faldende til 4.160 fuldtidspersoner i 2035 – hovedsagelig som følge af, at en lavere disponibel indkomst indebærer, at der skal en øget arbejdsindsats til, for at opnå samme forbrugsniveau, som ved gældende regler (indkomsteffekten). Dertil kommer en virkning fra øget incitament til beskæftigelse som følge af, at forskelsbeløbet mellem overførselsindkomst og arbejdsindkomst godt nok er omtrent uændret, men nu skal ses i forhold til et indkomstniveau, der er reduceret svarende børne- og ungedyldelsen.

¹ Som konsekvens af det vedtagne lovforslag om lighedeling af børne- og ungedyldelsen sker der fra og med 1. januar 2022 alene indkomstaftapning ud fra modtagerens egen indkomst. Indkomsten har samme opgørelsesgrundlag som grundlaget for topskat. Lighedelingen er indregnet i opgørelsen for så vidt angår børn, hvor begge forældre har samme adresse som barnet. For børn, der kun har fællesadresse med den ene forældre, kan forældrene vælge, hvordan de ønsker at dele ydelsen. Dette valg har finansministeriet på nuværende tidspunkt ikke datagrundlag for og har i disse tilfælde derfor valgt at fastholde den nuværende modtaget som grundlag for den fremtidige fordeling. Grundlaget for indkomstaftapning er i beregningen individualiseret for alle modtagere.

Forskelsbeløbet er således relativt set større og kompensationsgraden er dermed reduceret. Endelige indgår der i den skønnede arbejdsudbudsvirkningen en virkning af reduceret marginalprocent som følge af, at den nuværende indkomstaftrapning forsvinder sammen med ydelsen.

Inklusive tilbageløb og afledt virkning af øget arbejdsudbud skønnes en afskaffelse af børne- og ungedydelser at være forbundet med en positiv saldo-virkning på 9,4 mia. kr. i 2030 og 8,8 mia. kr. i 2035 opgjort i 2022-niveau, *jf. tabel 1*.

Tabel 1

Økonomiske konsekvenser af en afskaffelse af børne- og ungedydelser og indførelse af en mulighed for overførsel af børns uudnyttet personfradrag til forældrene, 2030 og 2035 i 2022-niveau

	2030			2035		
	Afskaffelse af børne- og ungedydelser	Overførsel af uudnyttet personfradrag	Samlet	Afskaffelse af børne- og ungedydelser	Overførsel af uudnyttet personfradrag	Samlet
	Mia. kr.			Mia. kr.		
Umiddelbar saldo-virkning	13,5	-15,6	-2,1	12,7	-15,6	-2,9
Saldo-virkning efter tilbageløb	10,4	-12,0	-1,6	9,8	-12,0	-2,2
Saldo-virkning efter tilbageløb og adfærd	9,4	-10,9	-1,6	8,8	-10,9	-2,1
	Fuldtidspersoner			Fuldtidspersoner		
Arbejdsudbud	4.330	-4.650	320	4.160	-4.650	490
	Mia. kr.			Mia. kr.		
Velstandsvirkning, BNP	3,5	-3,7	0,2	3,3	-3,7	0,4
	Pct.-point			Pct.-point		
Fordelingsvirkning, Gini	0,47	-0,42	0,05	0,44	-0,42	0,02

Anm.: Opgjort ved virkningen i 2025, som ventes at afspejle den varige virkning og dermed også omtrent virkningen i 2030 og 2035. Dog er der i vurderingen af de offentlige udgifter til børne- og ungedydelser taget højde for, at satserne reguleres svarende til udviklingen i forbrugerprisindekset og dermed er aftagende over tid opgjort i 2022-niveau. Opgørelsen er baseret på befolkningssammensætningen i 2025.

Kilde: Beregninger på basis af en stikprøve på 3,3 pct. af befolkningen.

I skatteopgørelsen for personer under 18 år gives der et personfradrag på 37.300 kr. (2022-niveau). Personfradraget er et bundfradrag, der gives ved beregning af bundskatten samt kommune- og kirkeskatten.

Beregningsteknisk gives personfradraget ved at beregne skatteværdien af fradraget med skattesatserne for bundskatten samt kommune- og kirkeskatten, og herefter modregne denne skatteværdi i de respektive beregnede indkomstskatter. Fradragsværdien udgør omkring 13.800 kr. i en gennemsnitskommune. Dvs. omtrent det samme som børne- og ungedydelser for 3-6-årige.

Hvis gældende regler ændres, så forældre kan udnytte deres børns uudnyttede personfradrag, indebærer det således en skattelempelse på 13.800 kr. pr. barn. I de tilfælde, hvor barnet har egen indkomst, og dermed selv benytter noget af fradraget i skatteopgørelsen, bliver skattelempelsen mindre.

Indførelse af muligheden for, at forældre kan udnytte deres børns uudnyttede personfradrag, vurderes at indebære et umiddelbart provenutab på ca. 15,6 mia. kr., svarende til en saldsvækkelse på ca. 10,9 mia. kr. efter tilbageløb og adfærd.

Arbejdsudbudsvirkningen afspejler de samme grundlæggende virkninger som for afskaffelsen af børne- og ungeydelsen blot med modsat fortegn. Arbejdsudbudsvirkningen er dog her ikke aftagende over tid, som det er tilfældet for afskaffelsen af børne- og ungeydelsen, idet realværdien af personfradraget fastholdes over tid (personfradraget reguleres årligt svarende til lønudviklingen). Således vurderes muligheden for, at forældre kan udnytte deres børns personfradrag, at bidrage til et fald i arbejdsudbuddet svarende til i størrelsesorden 4.650 fuldtidspersoner.

Samlet set vil afskaffelsen af børne- og ungeydelsen til fordel for indførelse af muligheden for, at forældre kan udnytte deres børns uudnyttede personfradrag, indebære et fald i arbejdsudbuddet svarende til ca. 320 fuldtidspersoner i 2030 stigende til ca. 490 fuldtidspersoner i 2035. Omlægningen skønnes at være forbundet med en svækkelse af den offentlige saldo med 1,6 mia. kr. i 2030 stigende til 2,1 mia. kr. i 2035. Den negative arbejdsudbuds- og saldovirkning skal særlig ses i sammenhæng med den faldende realværdi af børne- og ungeydelsen efter gældende regler. I 2022 er virkningen på saldo og arbejdsudbud således mindre.

Der er i beregningen taget udgangspunkt i, at børns uudnyttede personfradrag tildeles den eller de forældre, som børnene deler husstand med. Bor forældrene ikke sammen, er det således kun den ene forælder (samt dennes eventuelle nye ægtefælle), som får et øget personfradrag. Uudnyttede fradrag kan ikke fremføres til senere indkomstår. Personer, der ikke kan udnytte børnenes personfradrag, vil således tabe på ordningen.

Forslaget indeholder endvidere en regional omfordeling, idet skatteværdien af personfradraget varierer på tværs af landets kommuner, mens satserne for børne- og ungeydelsen er ens i alle kommuner.

Den samlede fordelingsvirkning af omlægningen fra børne- og ungeydelse til muligheden for, at forældrene kan udnytte deres børns uudnyttede personfradrag, afspejler sig i en stigning i indkomstforskellene målt ved Gini-koefficienten på 0,05 pct.-point i 2030 faldende til 0,02 pct.-point i 2035. På længere sigt (omkring 2040 og frem) vil omlægningen trække i retning af mindre indkomstforskelle.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister